

Veileder for avslutning/overtagelse av VA-anlegg.

Entreprenøren kontrollerer anlegg i forkant av overtakelsesforretning

Før entreprenøren kaller inn til overtakelsesforretning skal hele anlegget være gjennomgått i forkant av entreprenør. Alle kummer skal være kontrollert.

Entreprenøren skal sende innkallingen med minimum 2 ukers frist.

Entreprenøren skal oversende kontraktsfestet dokumentasjon se liste i Overtagelsesprotokoll sammen med innkalling til overtakelsesforretning, sammen med *Sjekkliste for forhåndsbefaring*.

Overtakelsesbefaring

I overtakelsesbefaringen deltar Byggherren og entreprenøren.

BH skal lede og referere overtakelsesbefaringen.

Overtakelsesbefaringen skal omfatte alle arbeider som omfattes av kontrakten med entreprenøren. Tekniske installasjoner og anlegg, så som VA-anlegg, El-anlegg, mv. skal være igangkjørt og testet før overtakelsesbefaring avholdes. Uttestingen skal være dokumentert ved igangsettingsprotokoller, innreguleringsprotokoller og øvrige måleprotokoller.

Entreprenøren med sine representanter er ansvarlig for å ta med nødvendig utstyr for å kunne inspisere anlegget (kumlokksåpner, nøkler mm.).

Dersom det oppdages at anlegget ikke er tilrettelagt for befaring eller at anlegget har mangler kan BH velge å avlyse overtakelsesforretningen.

Eventuelle mangler ved anlegg vil bli forlangt rettet opp før det blir overtatt.

Når BH får bekreftet at mangler er rettet opp vil det holdes ny overtakelsesforretning.

Dersom det blir oppdaget avvik fra VA-norm, som det ikke er gitt dispensasjon for, vil disse også bli forlangt rettet opp før overtakelse.

1. Kontroll av adkomst til kummer

Utbygger må sørge for at det er god adkomst til hele anlegget ved overtakelsesforretningen, samt mulighet til å åpne kumlokk. Dette vil spare mye tid på befaringsdagen.

Dersom kumlokk er tildekket med jord og grus skal disse graves frem.

Grus og/eller asfalt som har satt seg i hull for kumåpner skal være fjernet.

Dersom befaringen skal gjøres på vinterstid (i minusgrader) er dette ekstra viktig, da massene kan være fastfrosset. I tillegg må utbygger i forkant av overtakelsesforretningen (på samme dag) sørge for at kumlokk som er frosset fast kan åpnes.

2. Kontroll av utsparinger og kumlukk

Anlegg som skal overleveres til Vann og Avløp skal ikke være skadet.

Knuste deler og feilmonteringer regnes som «mangler ved anlegg» og vil bli forlangt utskiftet/rettet opp før overtakelse.

Følgende er eksempel på vanlige mangler som må være rettet opp før overtakelse:

- Slite/demping (av polyuretan eller tilsvarende aldersbestandig materiale) er ikke festet til kumlukk.
  - «Flettelse» er ikke fjernet ved asfaltering.
  - Elastisk tetting er ikke festet mellom justeringsring og kumramme.
  - Justeringsringer er ikke montert.
  - Justeringsring er ikke sentrisk plassert over kumringer. Dette kan skje i forbindelse med asfaltering etc. slik at justeringsringer forskyves.
  - Flytende kumringer skal ikke forekomme.
  - Det er brukt for mange justeringsringer slik at kumhalsen er for høy (dette kan f.eks. resultere i at det ikke er nedstigningsmuligheter i kum med brannventil).
- Høyde fra underkant topp-plat til topp ramme/lokk bør være maks 50 cm.
- Det er brukt kumlukk med eksentrisk utsparing (hull), noe som ikke er tillatt på nyanlegg.
  - Stige er ikke montert.

3. Kontroll av rengjøring av kummer

Anlegg som overleveres til Vann og Avløp skal være rengjort, noe som er spesielt viktig for å unngå

tilstopping i drensledninger og avløpsnett. Steiner, grus og asfalt etc. kan komme ned i kummene i anleggsfasen og dette skal være rensset vekk før overtakelse. Rester av slikt materiale regnes som «mangler ved anlegg» og vil bli forlangt rettet opp før overtakelse.

4. Vannkummer

Vannkummer skal være rengjort ved overtakelse. Eventuelle masser må tas opp av kummen manuelt eller ved oppsuging. Det må ikke spyles masser inn i drensledningen.

Ved overtakelsesforretningen skal alle vannkummer skal være komplette med aktuelle deler iht. VA-norm og prosjekteringsgrunnlag. Deler som mangler eller er feil må rettes opp før anlegget kan bli overtatt.

a. Drenering av vannkum

Iht. VA-norm skal vannkummer være drenert/tilstrekkelig tett, slik at vann ikke står opp på armaturen. Ved fare for høy vannstand skal kumløsning vurderes i samråd med Vann og Avløp, i forbindelse med godkjenning av detaljplaner.

Dersom det står vann i vannkummen ved overtakelsesforretning regnes dette som «mangler ved anlegg» og vil bli forlangt rettet opp før overtakelse. Kum må da tømmes og man må utrede årsaken til at det står vann i kummen. Eventuelt må det gjøres ekstra tiltak.

5. Avløpskummer (spillvann og overvann)

Avløpskummer skal ha fritt renneløp og det skal ikke ligge pukk og asfalt i kumbunnen.

Ved eventuell oppstuing må det rengjøres og massene tas opp av kummen manuelt eller ved oppsuging. Det må ikke spyles masser inn i avløpsledningen.

Overtakelsesforretning

Følgende dokumentasjon er overlevert Byggherre i forbindelse med overtagelsen:

	Sjekkliste fra entreprenørens forhåndsbeføring
	As-built, innmålinger - SOSI
	Kumskisser
	Trykkprøving, TV-inspeksjon, Deformasjonskontroll, Spyling, Rengjøring og Desinfeksjon
	Billedokumentasjon
	Igangsettingsprotokoller, innreguleringsprotokoller og øvrige måleprotokoller
	Sjekklistor
	FDV
	Sluttrapport avfallshåndtering
	Signerte skjema for godkjenning fra grunneier
	Samsvarserklæring

Overtakelsesprotokoll

Overtakelsesprotokollen skal settes opp i h.t. NS 3434: Overtakelse av bygg og anlegg - Prosedyrer.

Protokollen skal utarbeides i 2 eksemplarer. Begge eksemplarer underskrives av entreprenør og BH. Partene beholder 1 eksemplar hver.

Vedlegg: Overtakelsesprotokoll

Sjekkliste for utbygger/entreprenør ifm. overtakelse av VA-anlegg til kommunal eie, drift og vedlikehold.

- Fylles ut og sendes til Vann og Avløp i forkant av overtakelsesforretning.

ProsjektNr:	Prosjekt:		
Befaring gjennomført av:		Tlf:	
Firma:			

Østre Toten kommune
Vann og Avløp

		JA	NEI	Merknad
1. Adkomst til kummer				
	Alle kumlokk er gravd frem og åpnet			
2. Utsparinger og kumlokk, samt kumdeler				
	Kumlokk er riktig montert og komplette iht. VA-norm			
	Alle kumdeler er hele			
	Høyde fra underkant topp-plate til topp ramme / lokk er maks 50 cm			
3. Spyling/rengjøring av kummer				
	Alle vannkummer er rengjort			
	Alle spillvannskummer er rengjort			
	Alle overvannskummer er rengjort			
4. Vannkummer				
	Alle ventiler kan nås fra bakkenivå/utsparinger er riktig plassert i forhold til ventiler			
	Det er brukt kumlokk med sentriske utsparinger (hull)			
	Ventiltopper er montert			
	Det står ikke vann opp på armaturet (kum er drenert /tilstrekkelig tett)			
5. Spillvannskummer				
	Renneløp som ikke brukes er støpt igjen			
6. Fjerning av midlertidige tilknytninger				
	Midlertidige tilknytninger fra f.eks. brakkerigger er plugget			
	Godkjent rørleggermelding for plugging foreligger			
	Provisorier er demontert			

Østre Toten kommune
Vann og Avløp

Overtagelsesprotokoll

Østre Toten kommune, Vann og Avløp	Prosjektnr:	Prosjekt:	Arkivnr:
Virksomhet/Funksjon	Dato / Navn		

Overtakelsesforretning avholdt i henhold til NS 8405 pkt. 32.4 / NS 8406 pkt 24.2 / NS 8407 pkt 37.1

Det er i dag, dato:_____ avholdt overtagelsesforretning i samsvar med kontrakt.

Etter befaringen er det gitt frist med å utbedre eventuelt påpekte feil og mangler - se vedlagt overtagelsesrapport med mangelliste.

Følgende dokumentasjon er overlevert Byggherre i forbindelse med overtagelsen:

	Sjekkliste fra entreprenørens forhåndsbefaring
	As-built, innmålinger - SOSI
	Kumskisser
	Trykkprøving, TV-inspeksjon, Deformasjonskontroll, Spyling, Rengjøring og Desinfeksjon
	Billedokumentasjon
	Igangsettingsprotokoller, innreguleringsprotokoller og øvrige måleprotokoller
	Sjekklistor
	FDV
	Sluttrapport avfallshåndtering
	Signerte skjema for godkjenning fra grunneier
	Samsvarserklæring

Østre Toten kommune
Vann og Avløp

Eventuelle protokolltilførsel fra byggherre:

Eventuelle protokolltilførsler fra entreprenør:

Undertegnelse

Dette dokument med vedlagt dokumentasjon er utferdiget i 2 eksemplarer, hvorav partene beholder hver sitt.

	Sett X	Dato / Sign. / Merknad
Kontraktsarbeidet er i dag overdratt vederlagsfritt til Østre Toten kommune for drift og vedlikehold i henhold til avtale.		
Kontraktsarbeidene nektes overtatt av Byggherre/tiltakshaver, se mangelliste.		
Entreprenøren godtar ikke nektelse med følgende begrunnelse:		

Østre Toten kommune
Vann og Avløp

Garanti-/reklamasjonstiden starter fra dato: _____

Ihht kontrakt nedtrappes sikkerhetsstillelse fra dato: _____

Sjekkliste ifm. overtakelse av VA-anlegg til kommunal eie, drift og vedlikehold.

		JA	NEI	Merknad/Frist
1.	Adkomst til kummer			
	Alle kumlokk er gravd frem og åpnet			
2.	Kumlokk, samt kumdeler			
	Kumlokk er riktig montert og komplette iht. VA-norm			
	Alle kumdeler er hele			
	Høyde fra underkant topp-plate til topp ramme / lokk er maks 50 cm			
3.	Spyling/rengjøring av kummer			
	Alle vannkummer er rengjort			
	Alle spillvannskummer er rengjort			
	Alle overvannskummer er rengjort			
4.	Vannkummer			
	Alle ventiler kan nås fra bakkenivå/utsparinger er riktig plassert i forhold til ventiler			
	Ventiltopper er montert			
	Det står ikke vann opp på armaturet (kum er drenert /tilstrekkelig tett)			
5.	Spillvannskummer			
	Renneløp som ikke brukes er støpt igjen			
6.	Fjerning av midlertidige tilknytninger			
	Midlertidige tilknytninger fra f.eks. brakkerigger er plugget			
	Provisorier er demontert			

Mangellisten gjelder:

Overtagelsesbefaring / Garantibefaring etter _____

[illegible]